

1 Innledning

Stavanger er en by i utvikling og endring. Konjunkturedgangen i regionen har snudd i løpet av 2017. Sysselsettingen har en positiv utvikling og arbeidsledigheten har falt. Kommunen leverer gode tjenester samtidig som at dimensjonering, digitalisering og god kostnadskontroll har hatt stor oppmerksomhet. Kommunen har prioritert tidlig innsats i barnehage og skole, og større grad av selvhjulpenhet gjennom hverdagsmestring. Klima- og miljøarbeidet har blitt prioritert, og et drøftingsutkast til ny klima- og miljøplan er lagt frem til politisk behandling. Dette er viktig arbeid for en kommune som tilpasser seg framtiden.

En handlekraftig kommune som omstiller seg for framtiden

Stavanger er en by i utvikling og endring. Konjunkturedgangen i regionen har snudd i løpet av 2017. Sysselsettingen har en positiv utvikling og arbeidsledigheten har falt. Kommunen leverer gode tjenester samtidig som at dimensjonering, digitalisering og god kostnadskontroll har hatt stor oppmerksomhet. Kommunen har prioritert tidlig innsats i barnehage og skole, og større grad av selvhjulpenhet gjennom hverdagsmestring. Klima- og miljøarbeidet har blitt prioritert, og et drøftingsutkast til ny klima- og miljøplan er lagt frem til politisk behandling. Dette er viktig arbeid for en kommune som tilpasser seg framtiden.

Forsiktig optimisme i regionen

Stavangerregionen har vært igjennom noen krevende år med omstilling og nedbemanning, men en forsiktig optimisme har nå bredt seg. Gjennom året har næringsstrukturen i regionen endret seg i retning av større mangfold, og det har vært et lite oppsving i olje- og gassnæringen.

Befolkningsveksten i Stavanger i 2017 var på 0,3 prosent, det vil si 410 personer. Dette er en økning fra veksten i 2016 som var på 0,06 prosent, tilsvarende 85 personer. Nettoutflyttingen fra regionen og Stavanger er fortsatt stor, spesielt for unge voksne i alderen 20 – 29 år. Utviklingen for unge voksne henger sammen med en generell nasjonal utvikling, som har blitt forsterket i Rogaland på grunn av reduksjonen i arbeidsplasser.

De sosiale ulikhetene øker

De sosiale ulikhetene har økt i Stavanger, og er fortsatt høyere enn i landet forøvrig. Det er særlig bekymringsverdig at det er familier med barn med vedvarende lav inntekt som har økt. Gjennom oppfølging av tiltaksplanen *Barn vil være med!* har Stavanger kommune iverksatt en rekke tiltak, som skal gi barn med krevende livsvilkår bedre muligheter til å delta og bidra i fellesskapet på lik linje med andre barn. Tiltakene skal bidra til å gi barna en mest mulig forutsigbar bosituasjon, anledning til å gå i barnehage og på SFO, støtte i skolearbeidet og mulighet til å delta i fritidsaktiviteter.

Tidlig innsats og hverdagsmestring

Arbeidet med nye og endrede tjenester, nye løsninger og andre måter å jobbe på – gjennom satsingen på Leve HELE LIVET – fortsatte i 2017. Ved å understøtte brukernes vilje og evne til å mestre egen hverdag, utnytte ny velferdsteknologi og etablere nye arbeidsmåter jobber kommunen målrettet for å redusere behovet for institusjonsplasser. Flere klarer seg nå hjemme uten hjelp.

Det nye sykehjemmet i Lervig ble ferdigstilt i 2017. Sykehjemmet er en foregangsinstusjon i bruken av helseteknologi, og framstår som et av landets mest moderne og framtidsrettede i sitt slag.

Kommunen gjennomførte flere brukerundersøkelser i helse- og omsorgstjenestene i 2017. Brukerne er i stor grad fornøyde med tjenestene de får, og med den nye måten tjenestene leveres på.

Innovasjonspartnerskap

Stavanger kommune har inngått avtale med Innovasjon Norge, Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) og Leverandørutviklingsprogrammet om å gjennomføre Norges første innovasjonspartnerskap innen helseområdet. Innovasjonspartnerskap er en ny, lovregulert anskaffelsesprosedyre som skal legge til rette for økt nytenking og innovasjon. Tre av fasene i anskaffelsen er gjennomført i 2017: Behovene er identifisert, det er gjennomført markedsdialog med potensielle leverandører, og konkurransen er lyst ut og de aktuelle leverandørene prekvalifisert. Tildeling av kontrakt skjer tidlig i 2018. Oppgaven er å utvikle et produkt, system eller tjeneste som øker aktivisering og egenmestring for personer på korttidsopphold i sykehjem. Produktet skal kunne følge med brukeren hjem etter endt opphold.

På kurs mot en klimarobust by

I 2017 er det arbeidet med å revidere Stavangers klima- og miljøplan, og et drøftingsutkast til ny plan ble lagt fram for politisk behandling i kommunalstyret for miljø og utbygging på slutten av året. Planen omhandler en rekke ulike tema i henhold til vedtatt planprogram, hvor mål, virkemidler og måleindikatorer for de forskjellige tema inngår. Utkast til handlingsplan for klima- og miljøplanen er også utarbeidet.

Energiforbruket har gått ned. Dette betyr både reduserte kostnader og reduserte klimautslipp for Stavanger kommune. Nedgangen i energiforbruket er et resultat av god driftsstyring av tekniske installasjoner, energiledelse samt investeringer i ENØK-tiltak. Gjennom deltakelse i EU-prosjektene *Triangulum* og *UNaLab* vises det frem unike løsninger for utnyttelse av energiresurser og vannforvaltning i Stavanger. Gjennom disse prosjektene tar byen del i kompetente, faglige nettverk i Europa og bidrar til utvikling av tjenestene.

For å forbedre den lokale luftkvaliteten i Stavanger kommune, ble piggdekkavgift innført høsten 2017. Netto inntekter fra gebyrordningen ble betydelig høyere enn forutsatt, og rådmannen foreslår å sette av disse midlene til et miljø- og klimafond.

Bedre økonomiske resultater enn forutsatt

De økonomiske resultatene i 2017 er bedre enn tidligere forutsatt. Regnskapet for Stavanger kommune viser et netto driftsresultat på kr 443 mill., tilsvarende 4,4 % av samlede driftsinntekter. Dette er høyere enn det langsiktige målet på 3,0 %. Det gjennomsnittlige netto driftsresultatet for de 5 siste årene har vært 2,7 %. Regnskapsmessig årsresultat for bykassen er på kr 178 mill. Det positive resultatet bidrar til å skape en mer robust økonomi for framtidige utfordringer.

Høyere nasjonal skatteinngang enn det staten la til grunn, medførte at Stavanger måtte avgi mindre av skatteinntektene til nasjonal utjevning. Frie inntekter ble dermed høyere sammenlignet med høstprognosene. Resultat av finanstransaksjoner ble også bedre enn forventet. I tillegg har tjenesteområdene gjort en betydelig jobb med å tilpasse seg den nye økonomiske hverdagen. Siden 2015 er det gjennomført omstillinger i driften på kr 375 mill., herav kr 51 mill. i 2017.

Brutto investeringsutgifter var kr 1 232 mill. i 2017. Dette er noe lavere enn budsjettet, og følger i all hovedsak av endret finansiell framdrift i flere investeringsprosjekter. Egenfinansieringsgraden var 63 % for investeringsprosjekter gjennomført i 2017. Dette er høyere enn budsjettet, og over kommunens langsiktige mål om 50 %.

Kommunens ordinære lånegjeld var på kr 6,2 mrd. ved utgangen av 2017. I tillegg kommer startlån på kr 1,9 mrd. Gjeldsgrad eksklusivt startlån var på 62 % i 2017. Gjeldsgraden er dermed i overkant av kommunens langsiktige mål på 60 %.

Samlede frie disposisjonsfond utgjør kr 544 mill., og dermed 5,4 % av driftsinntektene.

Nye Stavanger

Arbeidet med etableringen av Nye Stavanger er i full gang, og det er etablert en prosjektorganisasjon som styres av folkevalgte representanter fra Finnøy, Rennesøy og Stavanger. De overordnede målene for den nye kommunen retter seg mot samferdsel, by- og stedsutvikling. I tillegg er styrking av lokaldemokrati, gode tjenester som leveres der folk bor samt en solid kommuneøkonomi mål for Nye Stavanger.

En by i utvikling og endring

Gjennom året er det arbeidet med utvikling og endring av organisasjonen. Ny organisering av den administrative delen er vedtatt og i stor grad implementert. Nye arbeidsmetoder er tatt i bruk, og prosesser for å forbedre, forenkle og effektivisere er innført. Digitalisering og etablering av Smartbyen Stavanger er også viktige satsinger for å møte samfunnsutfordringene fremover. Det arbeides med å utvikle løsninger som sikrer bedre helhetlig styring og gjennomføring av digitaliseringsprosjektene. Det sendes nå ut over 20 000 brev ved hjelp av digital post. Dette er sikkert og enkelt for innbyggerne, billigere for kommunen og bra for miljøet. Det er tatt i bruk medisindispensere og ny teknologisk løsning for kjøreplaner i hjemmesyketjenestene, alle elever på ungdomstrinnet har fått tilgang til en digital enhet til bruk i opplæringen, og i regnskapsavdelingen er fakturamottaket robotisert.

Hovedresultatene i medarbeiderundersøkelsen viser at jobbegasjementet og arbeidsgleden fortsatt er stor i Stavanger kommune. Sykefraværet har imidlertid økt, og er ved utgangen av 2017 på 8,2 prosent i gjennomsnitt.

Årsrapporten er et produkt som blir til gjennom bidrag fra alle tjenesteområder, avdelinger og virksomheter. Rådmannen takker for god innsats og stort engasjement i 2017, og ser fram til å utvikle byen videre for Stavangers innbyggere.

Stavanger 23. mars 2018

Per Kristian Vareide
Rådmann

Gunn Claire Westad
direktør strategi og styring